

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Analyse af de første 3. kvartalers (2012) finansieringsomkostninger for udvalgte pengeinstitutter

Banker i Danmark

Krull, Lars

Publication date:
2012

Document Version
Accepteret manuscript, peer-review version

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Krull, L., (2012). *Analyse af de første 3. kvartalers (2012) finansieringsomkostninger for udvalgte pengeinstitutter: Banker i Danmark*, 34 s.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

**Analyse af de første 3. kvartalers (2012)
finansieringsomkostninger for udvalgte
pengeinstitutter
(Banker i Danmark 13/12-2012)**

Lars Krull

Highlights (nedestående punkter dækkes i analysen)

- De samlede finansieringsomkostninger for pengeinstitutterne falder fortsat.
- Øget polarisering
 - Forholdet mellem dem der finansierer sig "billigt" og dem der finansierer sig "dyrt" øges kraftigt – Især i 3. kvartal
 - Er vi i gang med et udskilningsløb?
 - » Evt. som en funktion af markedsrationalitet?
- Pengemarkedsrenterne er faldet så hastigt og så meget at ingen markedsdeltager, har kunnet opnå en samlet finansiering der er lavere end pengemarkedsrenterne.

Mine analyser

Når danske pengeinstitutter aflægger rapport om deres virksomhed på kvartals. ½-årsbasis samt årsrapporter, opgør jeg virksomhedernes samlede finansieringsomkostninger for den forløbne periode.

Når et pengeinstitut fungerer optimalt har det finansieringsomkostninger, der er af en sådan størrelse at virksomheden kan placere midler både i pengemarkedet og i kapitalmarkedet. Ideelt betyder dette at virksomhederne bør have samlede finansieringsomkostninger der er under pengemarkedet (pengemarkedsrenten).

Efter krisen er begyndt har vi set at flere institutter generelt finansierer sig **dyrere** end pengemarkedet. En del af denne finansiering sker ved at tiltrække indlånsmidler, hvor man til indlånsmidler (som pr. definition er pengemarkedsprodukt) betaler kapitalmarkeds pris – altså et princip om at man betaler for noget man ikke får!

Mine analyser forts.

Jeg har i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporterne for 2011 samt kvartalsrapporterne for 1. kvartal 2012 samt ½-år 2012, dokumenteret at virksomhedernes finansieringsomkostninger generelt er faldet. Denne udvikling er blevet forstærket i 2. kvartal, i dag er det kun ganske få pengeinstitutter som har haft stigende kapitalomkostninger i 2. kvartal 2012.

Det undrer **mig ikke** at pengeinstitutterne har hævet renterne overfor lånerne, selv om udviklingen i finansieringsomkostningerne på ingen måde retfærdiggør dette.

Pengeinstitutterne har de sidste år lidt under svag indtjening kombineret med betragtelige nedskrivninger og endelig en meget kostbar deltagelse i bankpakker og oprydning efter andre virksomheder i branchen – og sidste men ikke mindst er der (begrundet) udsigt til øgede krav til kapital og kvaliteten af kapitalen. Disse enkeltfaktorer gør samlet at virksomhederne er nødt til at hæve "prisen" på udlån for at sikre virksomhederne og deres fortsatte indtjening og fremdrift.

I min optik har virksomhederne næsten ikke andre muligheder end at sætte prisen op (udlånsrenten).

Mine analyser forts.

Dette medfører således at virksomheder og private skal betale mere for at finansiere sig

De lave renter når desværre ikke ud til virksomheder eller forbrugere, idet pengeinstitutterne som før nævnt opererer med en forholdsvis høj (og stadig stigende) rentemarginal for blandt andet at dække omkostninger til nedskrivninger, bankpakker og lovbestemt finansiel stabilitet.

Pengeinstitutter udgør et væsentligt "tandhjul" i økonomien og det er vigtigt at pengeinstitutterne tør og kan agere optimalt i forhold til situationen(krisen) – I min optik tør og kan de ikke det, fordi de er nødt til at have indtjening **nu** på grund af den usikkerhed som de ovennævnte initiativer påfører dem.

Gang i økonomien

I min optik er det nødvendigt at pengeinstitutterne får mulighed for at tænke mere langsigtet end nu – Bankpakkerne var og er i det store hele meget fornuftige, men de er designet til en kortere kriseperiode – det har desværre vist sig at krisen er blevet dyb og mere langvarig.

Pengeinstitutterne skal på den ene side betale for deltagelse i pakkerne, samtidig med at de er i effekt – det betyder at større omkostninger som de kun kan dække ind ved en øget rente.

Skal vi have gang i økonomien er det for mig at se afgørende at pengeinstitutterne ikke frygter for udgifter og dermed deres indtjening.

De netop besluttede tiltag hvor vækstfonden og EKF får yderligere muligheder er positive skridt på vejen – En fundamental bedring i økonomien forudsætter efter min opfattelse et mere positivt syn på fremtiden, har vi det, tør alle sektorer mere – Også den finansielle, men lige nu er det svært grundlæggende at få øje på nogle tegn på markant bedring af udsigterne – og så er der meget få der "tør"

**Banker i Danmark
Efter 9 måneder 2012**

Lars Krull

13/12-2012

Om analysen

I forhold til min analyse af finansieringsomkostningerne for 2011 og ½-år 2012, optræder der i nærværende analyse væsentlig færre institutter. Dette skyldes at flere institutter enten ikke rapporterer kvartalsvis/halvårsvis eller blot nøjes med at udsende en periodemeddelse, der ikke er i en kvalitet der muliggør en udregning af finansieringsomkostningen”

Fsva. Danske Bank og Nordea har jeg valgt at anvende konsoliderede tal for top selskaberne.

Generelt

Generelt skal man være forsigtig med direkte at sammenligne små virksomheder med større virksomheder. Ligesom man selvfølgelig heller ikke bør sammenligne virksomheder med væsens forskellige forretningsmodeller.

I nærværende analyse indgår virksomheder med forskellige forretningsmodeller samt virksomheder af forskellig størrelse. Der opfordres til omtanke for resultater "på tværs" af disse anvendes uden nødvendige kommentarer.

Citat generelt

Øget polarisering:

”Faktor forskellen på det pengeinstitut der finansierede sig billigst og det der finansierede sig dyrest var i 2007 en faktor ~1,8. I de første 9 måneder af 2012 udgjorde denne faktor ~3,7. Kikker vi isoleret på 3. kvartal 2012 udgør denne faktor ~4,8”

”Det tyder på at de ”gode” fortsætter langsomt, men sikkert en positiv udvikling, hvorimod dem som har det ”svært” kommer endnu længere bagud”

Citat generelt II

”De ledende renter er fortsat med at falde i 3. kvartal af 2012. Generelt har pengeinstitutterne været gode til at tilpasse kapitalomkostningerne (lavere finansieringsomkostninger)”

”Det har (tidligere) vist sig at netop de institutter som har den(de) højeste finansieringsomkostninger, er ophørt som selvstændige institutter.” Se tidligere analyser på http://vbn.aau.dk/da/persons/pp_c8a6be2b-1f73-436c-a453-baf7703b5387/publications.html

”I et rationelt marked vil den markedsdeltager som af markedet opfattes som den største risiko også betale den højeste pris.

Citat generelt III

”Flere Pengeinstitutter har igen i 3. kvartal måtte hæve renterne på udlån for at sikre samme ”dækningsbidrag” som tidligere”

(Mybanker.dk´s data viser at flere institutter i kvartalet igen har hævet priserne på udvalgte produkter).

Sådan har jeg gjort

- Prisen for fremmedkapital er opgjort som:

*Renteudgifter/(den gennemsnitlige balancesum)-
(gennemsnitlig egenkapital)+(gennemsnitlig
garantkapital)-(gennemsnitlig puljeaktiver)*

Alle tal kommer fra virksomhedernes officielle kvartals-
/årsrapporter

Sådan har jeg gjort II

- Denne fremgangsmåde er selvfølgelig noget forsimplet, idet nogle poster udelades – Dette betyder generelt at kapitalomkostningen i % undervurderes en smule.

Finansiering

- Lars Krull:

”En finansiel institution der finansierer sig langt i kapitalmarkedet har selvfølgelig en højere kapitalomkostning”

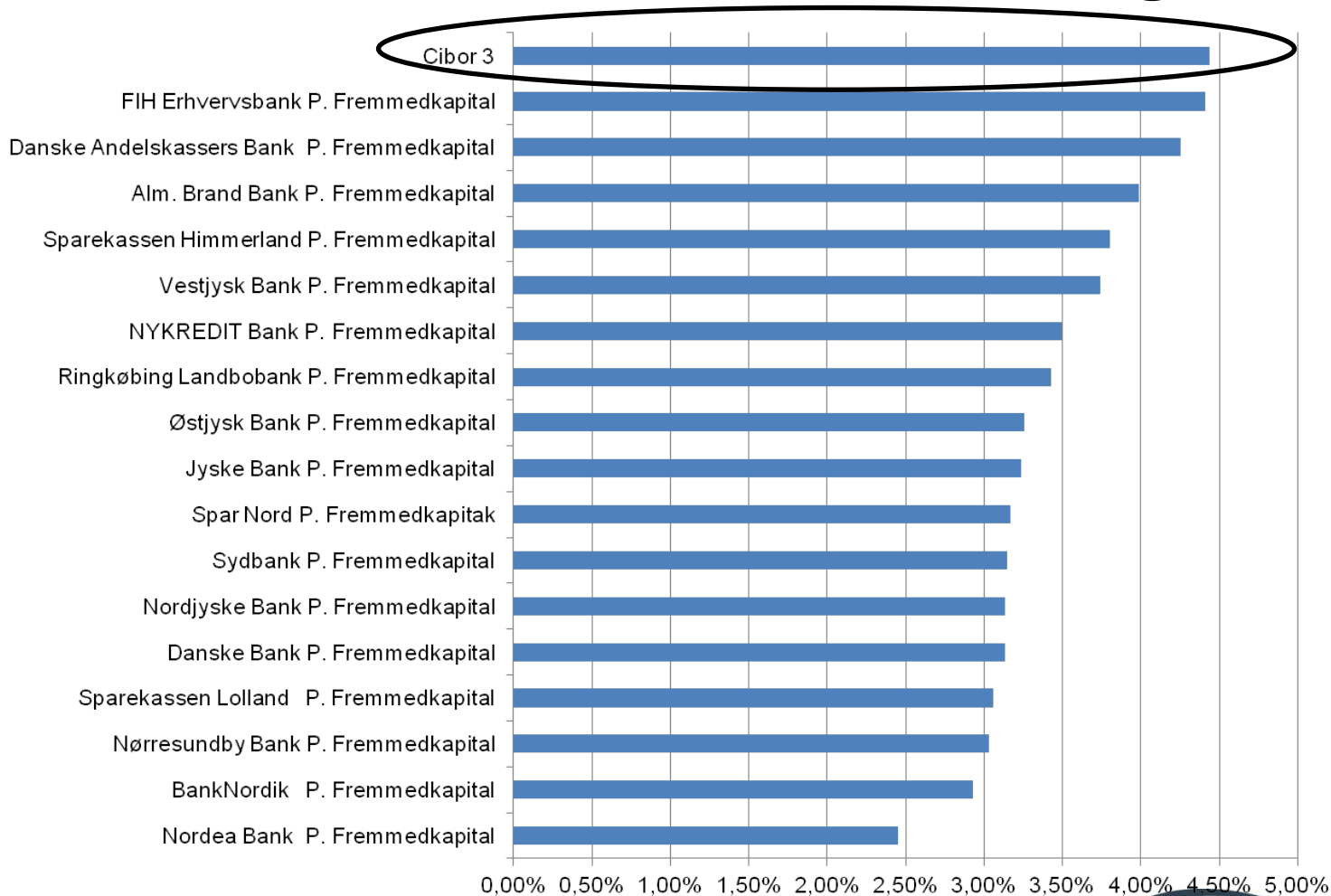
”Et pengeinstitut der primært finansierer sig i pengemarkedet (indlån) bør have en finansieringsomkostning der ligger under pengemarkedsrenten, medmindre instituttet har en særlig forretningsmodel”

Finansiering II

- Lars Krull:

”På grund af det fortsatte meget hastige (og store) fald i pengemarkedsrenterne, er det OGSÅ for et indlånstungt institut stort set umuligt at finansiere sig under pengemarkedsrenten” (Der er pt. Ingen der gør det)

Finansieringsomk. 2007

Finansieringsomk. 2007

Kolonne1	2007
Cibor 3	4,44%
FIH Erhvervsbank P. Fremmedkapital	4,41%
Danske Andelskassers Bank P. Fremmedkapital	4,26%
Alm. Brand Bank P. Fremmedkapital	3,99%
Sparekassen Himmerland P. Fremmedkapital	3,80%
Vestjysk Bank P. Fremmedkapital	3,74%
NYKREDIT Bank P. Fremmedkapital	3,50%
Ringkøbing Landbobank P. Fremmedkapital	3,43%
Østjysk Bank P. Fremmedkapital	3,25%
Jyske Bank P. Fremmedkapital	3,24%
Spar Nord P. Fremmedkapital	3,17%
Sydbank P. Fremmedkapital	3,15%
Nordjyske Bank P. Fremmedkapital	3,13%
Danske Bank P. Fremmedkapital	3,13%
Sparekassen Lolland P. Fremmedkapital	3,06%
Nørresundby Bank P. Fremmedkapital	3,03%
BankNordik P. Fremmedkapital	2,93%
Nordea Bank P. Fremmedkapital	2,45%

~ 1,8 x

Kommentar til finansieringsomk. 2007

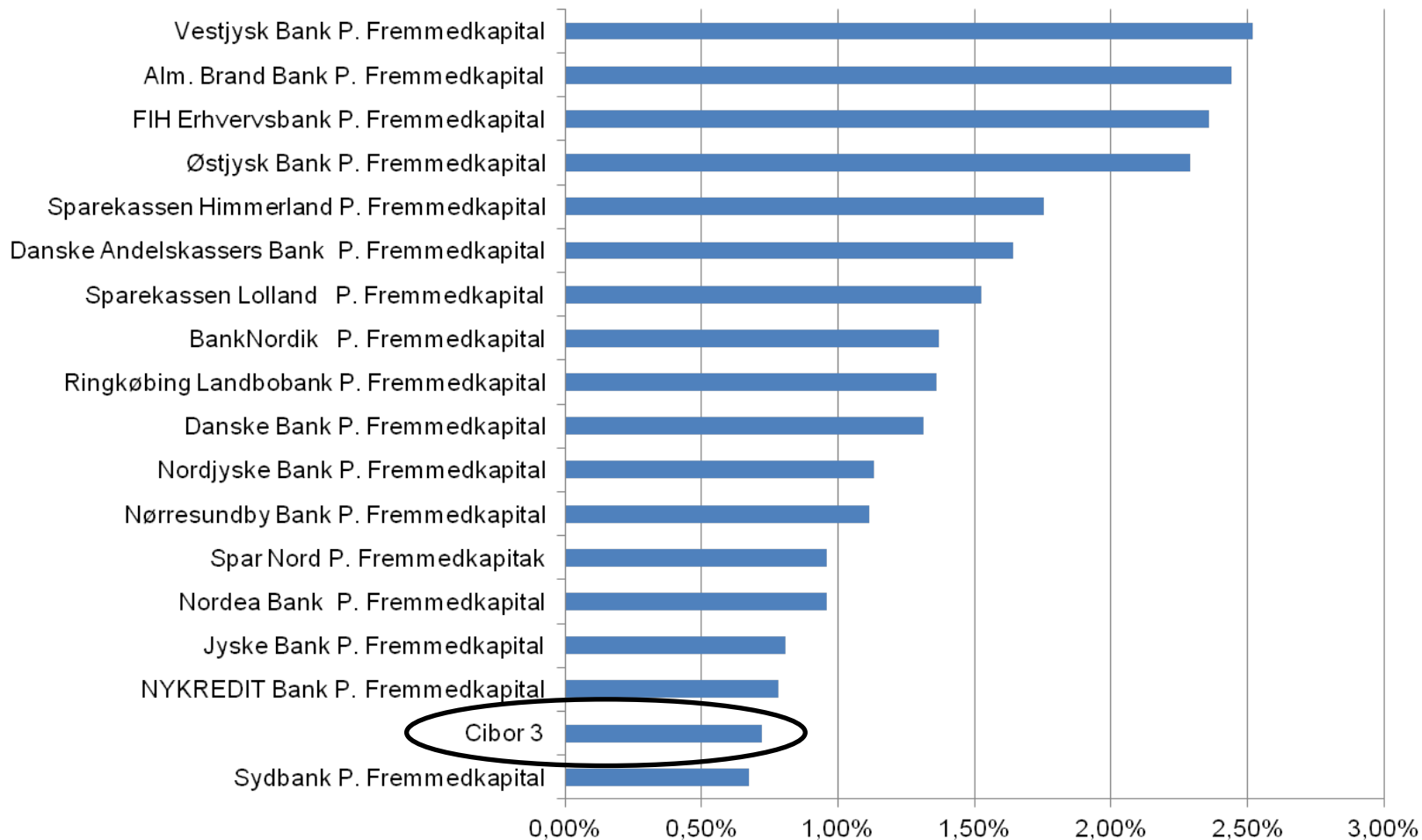
Lars Krull:

”Denne opgørelse er alene medtaget for at vise at i ”fredstid” kunne alle undersøgte institutter samlet finansiere sig under pengemarkedet, endvidere er faktorforskellen mellem det ”dyreste” og det ”billigste” opgjort.”

”Selv i 2007 kunne man se at institutter der opfattes som ”en højere risiko” allerede på daværende tidspunkt betalte en højere pris – og omvendt de mere ”sikre” betalte en lavere pris”

”Der er noget der tyder på at markederne er rationelle, altså den højeste risiko betaler den højeste pris”

Finansieringsomk. 3 kvartaler 2012

Finansieringsomk. 3 kvartaler 2012

Kolonne1	3Q2012
Vestjysk Bank P. Fremmedkapital	2,52%
Alm. Brand Bank P. Fremmedkapital	2,44%
FIH Erhvervsbank P. Fremmedkapital	2,36%
Østjysk Bank P. Fremmedkapital	2,29%
Sparekassen Himmerland P. Fremmedkapital	1,75%
Danske Andelskassers Bank P. Fremmedkapital	1,64%
Sparekassen Lolland P. Fremmedkapital	1,53%
BankNordik P. Fremmedkapital	1,37%
Ringkøbing Landbobank P. Fremmedkapital	1,36%
Danske Bank P. Fremmedkapital	1,31%
Nordjyske Bank P. Fremmedkapital	1,13%
Nørresundby Bank P. Fremmedkapital	1,12%
Spar Nord P. Fremmedkapital	0,96%
Nordea Bank P. Fremmedkapital	0,96%
Jyske Bank P. Fremmedkapital	0,81%
NYKREDIT Bank P. Fremmedkapital	0,78%
Cibor 3	0,72%
Sydbank P. Fremmedkapital	0,67%

~ 3,7 x

Kommentar til finansierings omk. 3 kvartaler 2012

Lars Krull:

”Vi ser her at faktorforskellen er på ~3,7 en væsentlig forøgelse fra 2007 – En tydelig indikation på at institutterne anvender forskellige politikker og redskaber i styringen af deres passivside”

”Forskelle på passivside er en indikation på den ”manøvrefrihed” som institutterne har på deres aktivside (evne til at konkurrere på udlånspriser”.

”Generelt har institutter der nu har en høj finansieringsomkostning også høje driftsomkostninger, så deres konkurrenceevne og deres manøvrefrihed på aktivside (udlån) er således ringere end tidligere”

Kommentar til finansierings omk. 3 kvartaler 2012 II

Lars Krull:

*”Vi ser stadig at mange institutter der baserer deres funding på indlån, finansierer sig væsentligt **dyrere** end institutter der har en finansieringsmodel hvor langsigtet finansiering udgør en væsentlig del af den samlede funding”*

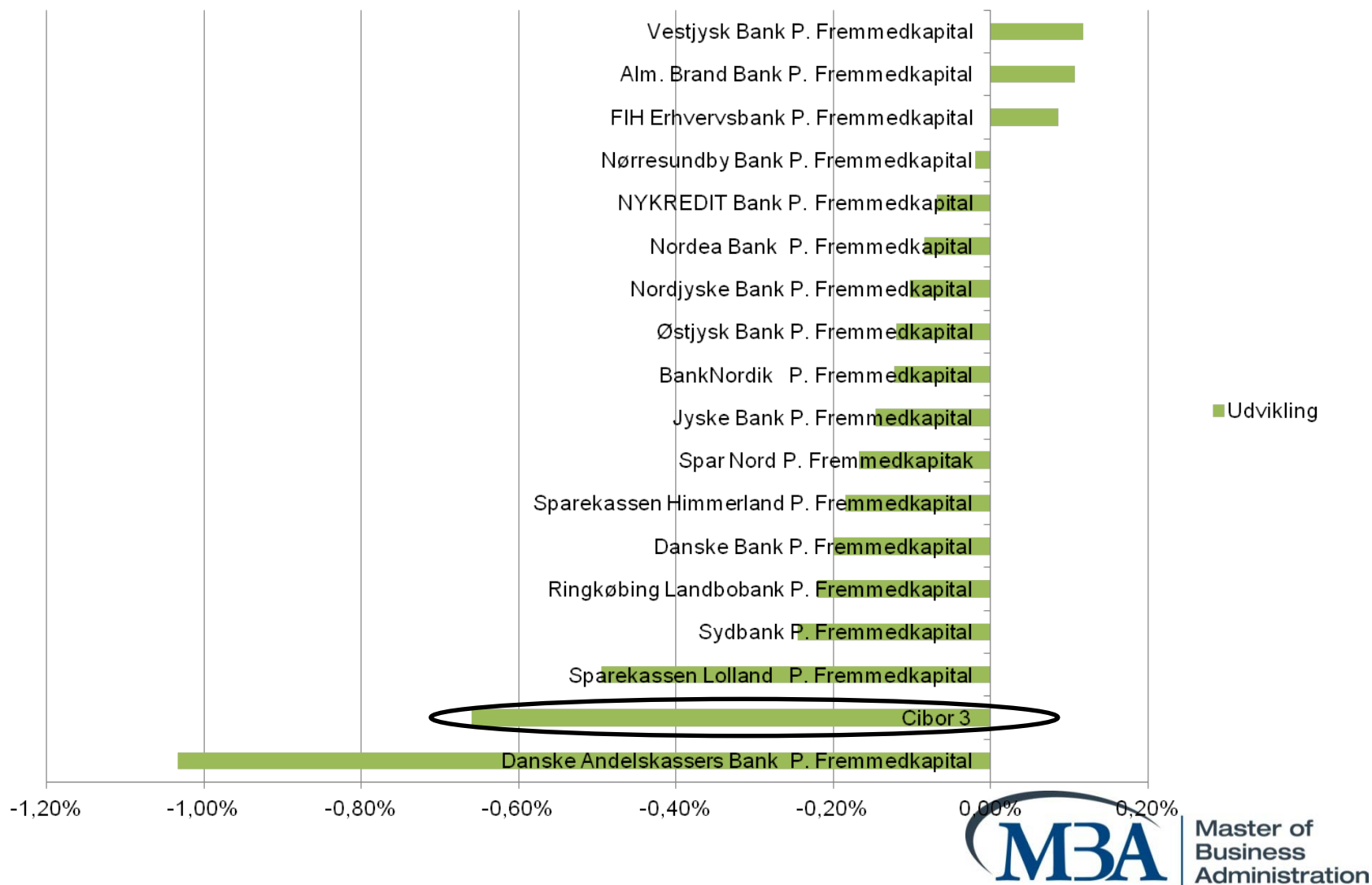
*”Det at kunne sige at man har indlånsoverskud ”er godt”
– bør sammenholdes med den pris man betaler for at opnå dette indlånsoverskud”*

Kommentar til finansierings omk. 3 kvartaler 2012 II

”En yderlige anvendelse af nationalbankens belåningsordning kunne for nogle institutter, have resulteret i en lavere samlet finansieringsomkostning. Dette til glæde for ejere og evt. kunder”

”Det er kun institutterne selv der kan redegøre for hvorfor nationalbankens belåningsordning ikke er blevet anvendt mere”

Udvikling 3 kvartaler 2012 i forhold til 2011(helår)

Udvikling 3 kvartaler 2012 i forhold til 2011(helår)

Kolonne1	Udvikling
Vestjysk Bank P. Fremmedkapital	0,12%
Alm. Brand Bank P. Fremmedkapital	0,11%
FIH Erhvervsbank P. Fremmedkapital	0,09%
Nørresundby Bank P. Fremmedkapital	-0,02%
NYKREDIT Bank P. Fremmedkapital	-0,07%
Nordea Bank P. Fremmedkapital	-0,08%
Nordjyske Bank P. Fremmedkapital	-0,10%
Østjysk Bank P. Fremmedkapital	-0,12%
BankNordik P. Fremmedkapital	-0,12%
Jyske Bank P. Fremmedkapital	-0,15%
Spar Nord P. Fremmedkapital	-0,17%
Sparekassen Himmerland P. Fremmedkapital	-0,18%
Danske Bank P. Fremmedkapital	-0,20%
Ringkøbing Landbobank P. Fremmedkapital	-0,22%
Sydbank P. Fremmedkapital	-0,25%
Sparekassen Lolland P. Fremmedkapital	-0,49%
Cibor 3	-0,66%
Danske Andelskassers Bank P. Fremmedkapital	-1,03%

Kommentar til udvikling 3 kvartaler 2012 i forhold til 2011(helår)

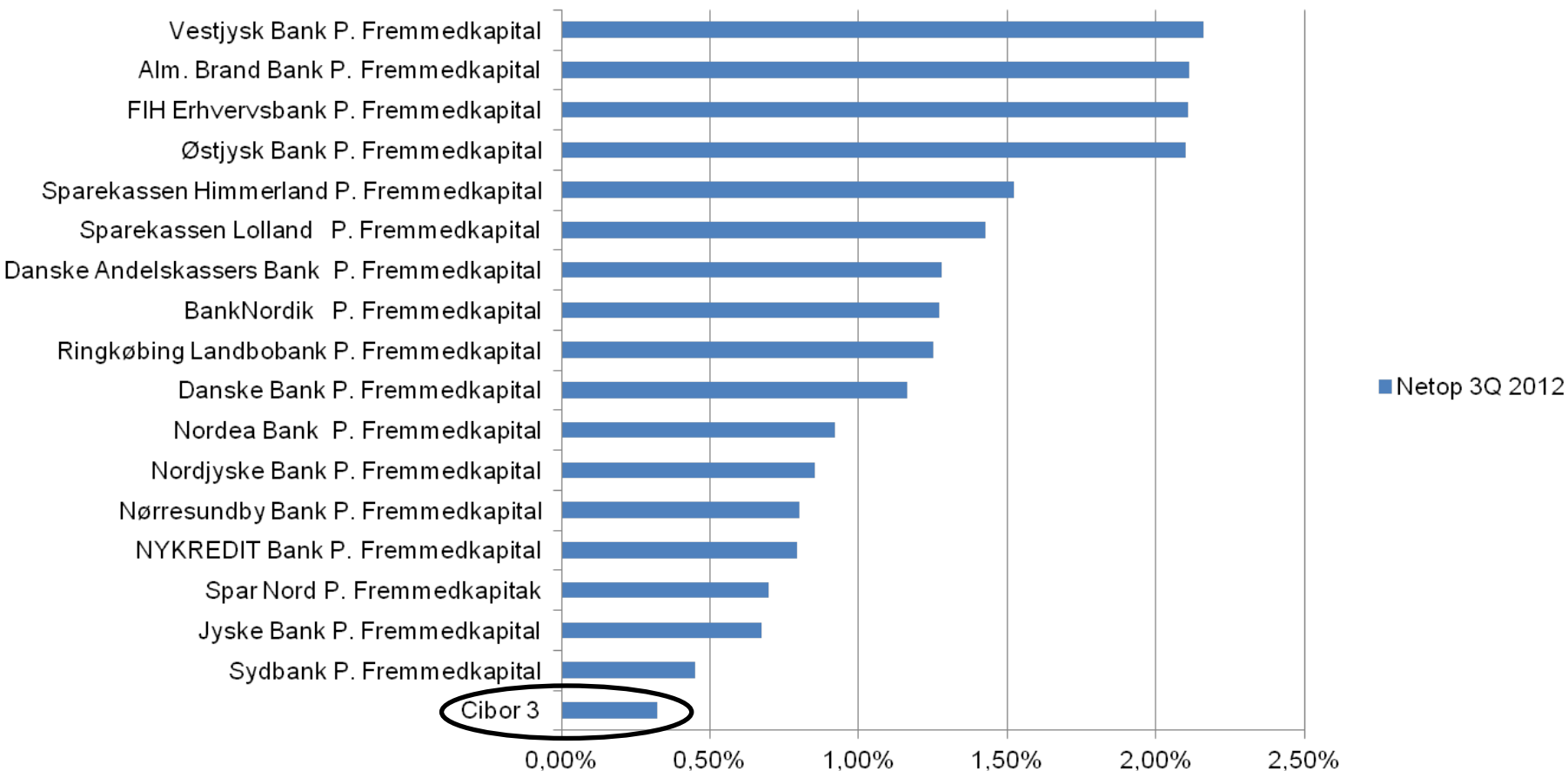
Lars Krull:

”Institutterne her i årets løb været gode til at nedbringe deres finansieringsomkostninger - stort set ingen kan dog matche det faktiske fald i pengemarkedsrenterne”

”Det er dog interessant at se at et institut, hvorom der i forhold til 2011 skulle være skabt væsentlig mere ro omkring – fortsat ikke kan præstere et faktisk fald i finansieringsomkostningerne”

”Det er klart at institutterne der i 2011 allerede var på et lavt niveau, ikke også her i 2012 kan præstere en væsentlig reduktion i finansieringsomkostningerne.

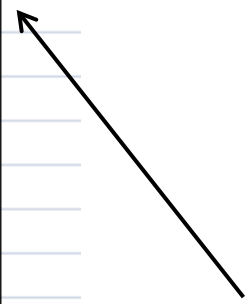
Fin. Omk. Netop 3Q2012

Fin. Omk. Netop 3Q2012

Kolonne1	Netop 3Q 2012
Vestjysk Bank P. Fremmedkapital	2,16%
Alm. Brand Bank P. Fremmedkapital	2,11%
FIH Erhvervsbank P. Fremmedkapital	2,11%
Østjysk Bank P. Fremmedkapital	2,10%
Sparekassen Himmerland P. Fremmedkapital	1,52%
Sparekassen Lolland P. Fremmedkapital	1,43%
Danske Andelskassers Bank P. Fremmedkapital	1,28%
BankNordik P. Fremmedkapital	1,27%
Ringkøbing Landbobank P. Fremmedkapital	1,25%
Danske Bank P. Fremmedkapital	1,16%
Nordea Bank P. Fremmedkapital	0,92%
Nordjyske Bank P. Fremmedkapital	0,85%
Nørresundby Bank P. Fremmedkapital	0,80%
NYKREDIT Bank P. Fremmedkapital	0,79%
Spar Nord P. Fremmedkapital	0,70%
Jyske Bank P. Fremmedkapital	0,67%
Sydbank P. Fremmedkapital	0,45%
Cibor 3	0,32%

~ 4,8 x

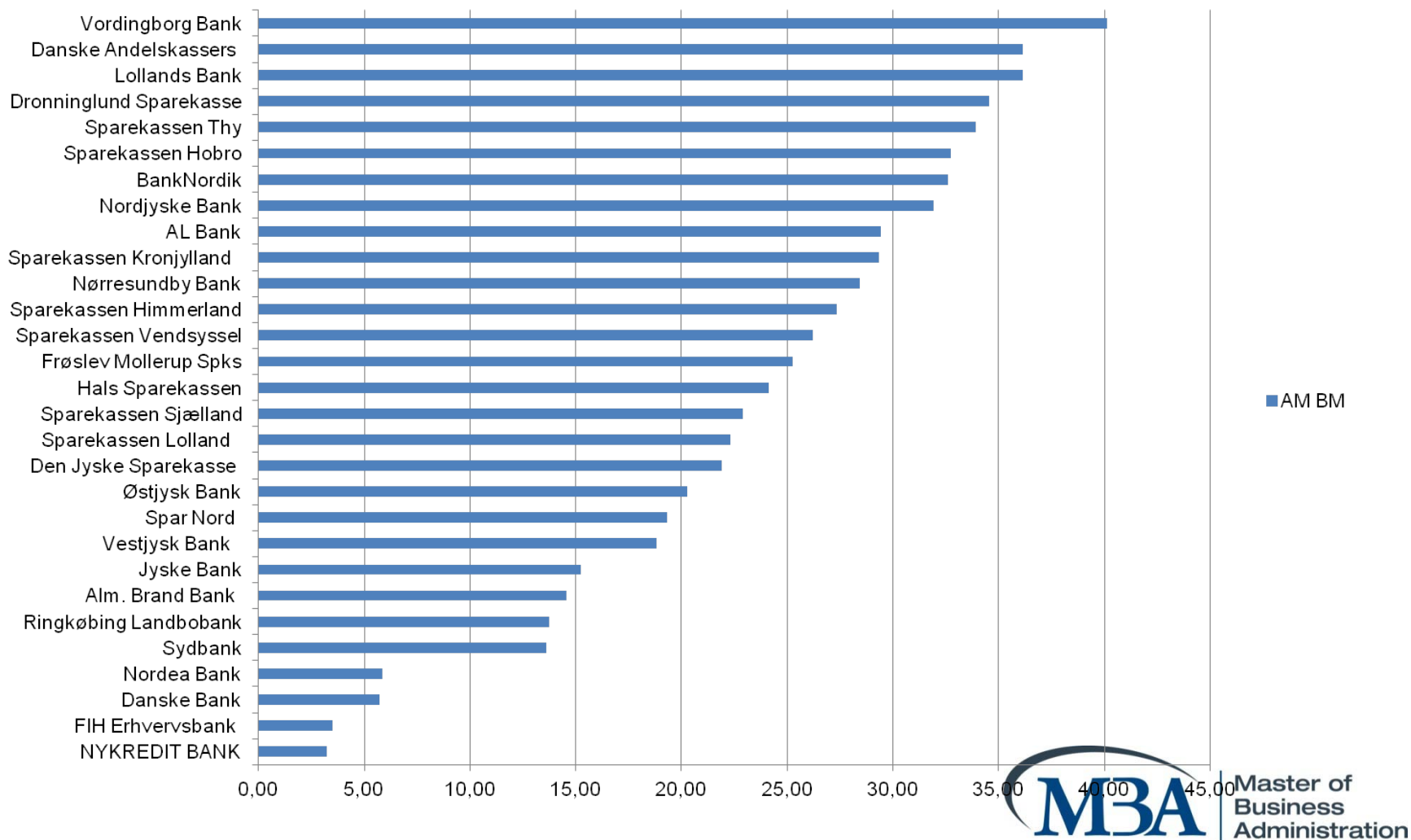
Fin. Omk. Netop 3Q2012

Lars Krull:

”Der er ske en dramatisk udvidelse af faktor forskellen til ~4.8 – Dette er en yderligere understregning af at forskellen mellem ”god/dårlig-tilpasser” er blevet øget markant.

”Denne opstilling viser finansieringsomkostningerne for netop 3. kvartal 2012. – Det fremgår at tilpasningen mod referencerenten er generelt gået den rigtige vej.”

Antal medarbejdere pr. balance milliard

Antal medarbejdere pr. balance milliard

Medarbejdere BM/FM + tillæg	AM BM
Vordingborg Bank	40,14
Danske Andelskassers	36,17
Lollands Bank	36,15
Dronninglund Sparekasse	34,57
Sparekassen Thy	33,92
Sparekassen Hobro	32,77
BankNordik	32,61
Nordjyske Bank	31,95
AL Bank	29,41
Sparekassen Kronjylland	29,35
Nørresundby Bank	28,44
Sparekassen Himmerland	27,35
Sparekassen Vendsyssel	26,21
Frøslev Mollerup Spks	25,25
Hals Sparekassen	24,11
Sparekassen Sjælland	22,89
Sparekassen Lolland	22,32
Den Jyske Sparekasse	21,90
Østjysk Bank	20,26
Spar Nord	19,31
Vestjysk Bank	18,82
Jyske Bank	15,23
Alm. Brand Bank	14,57
Ringkøbing Landbobank	13,73
Sydbank	13,61
Nordea Bank	5,87
Danske Bank	5,74
FIH Erhvervsbank	3,49
NYKREDIT BANK	3,22

Antal medarbejdere pr. balance milliard

Her er opgjort hvor mange medarbejdere et institut har pr. balance milliard.

Lars Krull:

”Institutter med mange kundeeekspederende filialer har generelt et væsentligt højere personaleforbrug pr. balance milliard”

”Det ses tydeligt at større institutter generelt har et væsentlig lavere personale forbrug end mindre”

”Ringkøbing Landbobank udmærker sig ved at have en meget høj medarbejdereffektivitet, en effektivitet intet andet institut med den balance størrelse har”

Lars Krull
Seniorrådgiver
Institut for Økonomi og Ledelse
Aalborg Universitet
krull@business.aau.dk
Telefon 9940 2705